

ผลการเรียนรู้คุณค่าและประโยชน์ของพืชใบพลูด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

Using Storytelling Activity towards Learning Achievement on Value and Benefits of Betel Leaf Plants for Secondary School Students, Year 1

เยาวลักษณ์ ตระกูลเมธี^{1*}, วิมล งามยิ่งยวด² และณัฐสร จุติสงขลา³

Yaowalak Trakulmaykee^{1*}, Wimol Ngamyinyuad² and Nathatsorn Jutisongkhla³

¹ดร., สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹Dr., Bachelor of Business Administration Program in Management, Hatyai Business School, Hatyai University

²อาจารย์, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

²Lecturer, Bachelor of Education Program in Thai, Faculty of Education and Liberal Art, Hatyai University

³อาจารย์, สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³Lecturer, Bachelor of Science (Information Technology), Faculty of science and technology, Hatyai University

*Corresponding author, E-mail: yaowalak@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการเรียนรู้ด้านคุณค่าและประโยชน์พืชใบพลูของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ “ครอบครัวใบพลู” และหลังเรียน 2) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการเรียนรู้โดยนิทานประกอบภาพ “ครอบครัวใบพลู” ใช้แบบแผนการวิจัยการทดลองขั้นต้น (Pre-experimental design) แบบ The One-Group Pretest-Posttest Design) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนจะโหลงพิทยาคม ตำบลจะโหลง อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลความรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านคุณค่าและประโยชน์พืชใบพลู หลังเรียนโดยใช้นิทานประกอบภาพสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 2) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้นิทานประกอบภาพอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: พืชใบพลู, การเล่านิทานประกอบภาพ

Abstract

The objectives of this research were 1) To compare the learning outcomes about the values and benefits of betel leaf plants of Secondary Year 1 students before and after class by using storytelling activities. 2) Study the satisfaction of Secondary Year 1 students who received storytelling activities. The research is a pre-experimental (one-group pretest and posttest design). Through purposive sampling, the sample group consisted of 30 students in Secondary Year 1, 2nd semester of the academic year 2022, at Chanong Pitiyakom School, Chana district, Songkhla. The tools that used in this research were a multiple-choice knowledge test and a storytelling “Bai-Plu’s family”. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, and test the hypothesis with t-test statistics.

Keywords: Betel Vine, Storytelling activities

บทนำ

พลู เป็นสมุนไพรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่ง ส่วนมากแล้วมักรู้จักพลูในมุมที่ใช้ใบสำหรับบริโภคเป็นอาหารมากกว่าด้านสรรพคุณที่เป็นยาสมุนไพร เนื่องจากในสมัยก่อนคนไทยนิยมบริโภคพลูคู่กับหมาก มีการปลูกพลู แซม ปะปนกับพืชอื่นแบบไร่นาสวนผสมเพื่อเป็นการค้า สมัยหลังชาวไทยเลิกนิยมกินหมาก ต้นหมากและต้นพลูในปัจจุบันจึงมีเหลือให้เห็นน้อยเมื่อเทียบกับพืชสวนอื่น (จิรวรรณ ศรีหนูสุด และคณะ, 2561) ต่อมารัฐบาลไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของพืชสมุนไพร และได้จัดพลูเข้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติมาตั้งแต่ฉบับที่ 6 จนถึงปัจจุบัน เพื่อช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรได้ฟื้นฟูการปลูกพลู การผลิตใบพลูสดและแห้งส่งเป็นสินค้าส่งออกไปตลาดต่างประเทศ และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย (จิราภา สุนันตะ และคณะ, 2562) ดังนั้น หากเกษตรกรแบ่งพื้นที่ดินมาปลูกพลูก็จะช่วยทำให้ยกฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวได้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น พืชสมุนไพรใบพลูและอาชีพลูกพลูจึงเป็นภูมิปัญญาไทยที่น่าศึกษาและควรถ่ายทอดสืบต่อไปให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันพืชใบพลูและการปลูกพลูจะเป็นที่รู้จักกันในกลุ่มคนวัยเกษียณ หากคนรุ่นนี้จากไป ภูมิปัญญาอาชีพทำสวนปลูกพลูก็จะหายไปจากชุมชนท้องถิ่น การขาดผู้สืบทอดภูมิปัญญาและขาดผู้สืบทอดอาชีพปลูกพลูที่สั่งสมกันมานานจากบรรพบุรุษจึงเป็นปัญหาสำคัญ เฉกเช่นเดียวกับในตำบลจะโหนด อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจะโหนด, สัมภาษณ์วันที่ 3 มีนาคม 2565) เด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ในท้องถิ่นละเลย ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ และขาดความตระหนักรู้ในคุณค่าของใบพลูที่มีในท้องถิ่น สาเหตุมาจากค่านิยมตะวันตกและเทคโนโลยี ความเจริญก้าวหน้าต่าง ๆ เข้ามามีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชน กอปรกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ในรายวิชาเกี่ยวกับพืชในท้องถิ่นชุมชนไม่สามารถกระตุ้นให้เยาวชนเกิดความรู้ในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ในท้องถิ่น อาชีพ และภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ (คงศักดิ์ วัฒนะโชติ และคณะ, 2565)

ฉะนั้น การสร้างให้เกิดการเรียนรู้ในคุณค่าและความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน จึงมีความสำคัญและจำเป็นต้องมีการสร้างแรงจูงใจในการศึกษาทำให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ Bloom et al. (1956) กล่าวว่า การเตรียมพร้อมในด้านอารมณ์ความรู้สึก ค่านิยม สู่การยอมรับในผู้เรียน ผู้เรียนจะแสดงออกมาในรูปของความเต็มใจ ยินยอม และพอใจต่อสิ่งเรานั้น การเรียนรู้โดยสร้างให้เกิดความตระหนักสามารถนำเสนอผ่านสื่อเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เช่น นิทาน นิทานเป็นสื่อที่มีความเหมาะสมตรงกับ ความสนใจ มีลักษณะเป็นรูปธรรมซึ่งทำให้ผู้เรียนโดยเฉพาะเด็กเข้าใจได้มากกว่าการเรียนการสอน ในรูปแบบธรรม (ปิมปภา ร่วมสุข และคณะ, 2558) นอกจากนี้ นิทานยังสามารถปลูกฝังสิ่งต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนได้ เนื้อหาในนิทานจะสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ทศนคติ และทักษะที่ดึงมาอันเป็นแนวทางในการปฏิบัติ (ศุภศิริ บุญประเวศ, 2552) งานวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่มุ่งเกี่ยวข้องกับการใช้นิทานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของเด็กด้านต่าง ๆ เช่น อิทธิพลของตัวแบบจากในนิทานมีผลต่อพฤติกรรม การรับรู้ด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อของเด็ก และการเล่านิทานทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการควบคุมอารมณ์ตนเองสูงขึ้น สำหรับนิทานเพื่อการเรียนรู้พัฒนาให้เกิดความรู้และคุณค่าของพืชท้องถิ่นยังมีน้อย (อาอิเซาะ อุเซ็ง, 2564)

จากสถานการณ์ที่เกิดการขาดผู้สานต่อภูมิปัญญาบรรพบุรุษเกี่ยวกับพืชใบพลูในพื้นที่ตำบลจะโหนด อันเนื่องจากสภาพปัญหาของการเรียนรู้และการส่งเสริมการตระหนักรู้ และจากข้อดีของการนำกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพมาช่วยในการเรียนการสอน ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาการเรียนรู้ทางคุณค่าและประโยชน์ของพืชใบพลูสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจะโหนดพิทยาคมด้วยการเล่านิทานประกอบภาพเรื่องครอบครัวใบพลู เพื่อเสริมให้นักเรียนได้รู้จักและมีความตระหนักในคุณค่าของใบพลูในท้องถิ่นที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ด้านคุณค่าและประโยชน์พืชใบพลูของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ “ครอบครัวใบพลู”
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ “ครอบครัวใบพลู”

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

ความรู้เป็นการแสดงออกของสมรรถภาพสมองด้านความจำ โดยใช้วิธีรำลึกออกมาเป็นหลัก ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้นซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำไว้อาจจะโดยการนึกได้ หรือโดยการมองเห็นหรือโดยการ

ไต้ยีน สรุปรู้ได้ว่า ความรู้หมายถึง การรู้เรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการศึกษาค้นคว้า การสังเกตและประสบการณ์ โดยการจดจำและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่จำได้ออกมา ให้ปรากฏให้สังเกตได้วัดได้รวมทั้งสามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นรับทราบได้ (ชญาณิช ปลื้มอุดม, 2557) การวัดความรู้ เป็นการวัดสมรรถภาพสมองในด้านการระลึกออกของความจำเกี่ยวกับเรื่องราวที่มีประสบการณ์หรือเคยรู้ เคยเห็น เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้มีหลายชนิด แต่ละชนิดก็เหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะ ซึ่งแตกต่างกันออกไป และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้นิยมกันมาก คือ แบบทดสอบ แบบทดสอบถือเป็นสิ่งเร้าเพื่อนำไปเร้าผู้ถูกทดสอบให้แสดงอาการให้ตอบสนองออกมา ด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การพูด เขียน ทำทาง เพื่อให้สามารถสังเกตเห็นหรือสามารถนับจำนวน ปริมาณได้ (กฤษณี นานิล และกรวิภา สรรพกิจจำนง, 2565)

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ทำให้มนุษย์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางความคิด มนุษย์เราสามารถเรียนรู้ได้จาก การได้ยิน การสัมผัส การอ่าน การเห็น รวมถึงผ่านการใช้ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ เป็นส่วนส่งผ่าน องค์ประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ คือ ผู้เรียน สิ่งเร้า และการตอบสนอง

ที่ผ่านมานักวิชาการต่างได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ไว้หลายแนวคิด ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษา การเรียนรู้ตามแนวคิดของโรเบิร์ต กาเย่ กาเย่ยึดหลักการนำเสนอเนื้อหาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการมีปฏิสัมพันธ์ มีหลักการคิดในเรื่องเร้า กระตุ้น และดึงดูดความสนใจ (Gain Attention) ของผู้เรียน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับสิ่งเร้าหรือสิ่งที่จะเรียนรู้ได้ดี ก่อนที่จะเริ่มการนำเสนอเนื้อหา บทเรียนควรมีการจูงใจและเร้าความสนใจให้ผู้เรียนอยากเรียน ดังนั้น บทเรียนจึงควรเริ่มด้วยการใช้ ภาพ สี เสียง หรือใช้สื่อประกอบกันหลาย ๆ อย่าง โดยสื่อที่สร้างขึ้นมานั้นต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อหา และน่าสนใจ ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อความสนใจของผู้เรียน นอกจากเร้าความสนใจแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนพร้อมที่จะศึกษาเนื้อหาต่อไปอีกด้วย ภาพจะช่วยอธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรม ให้ง่ายต่อการรับรู้ การทดสอบความรู้ใหม่หลังจากศึกษาบทเรียน เรียกว่า การทดสอบหลังบทเรียน (Post-test) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบความรู้ของตนเอง นอกจากนี้จะยังเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ เพื่อที่จะไปศึกษาในบทเรียนต่อไปหรือต้องกลับไปศึกษาเนื้อหาใหม่ การทดสอบหลังบทเรียนจึงมีความจำเป็นสำหรับบทเรียนทุกประเภท นอกจากจะเป็น การประเมินผลการเรียนรู้แล้ว การทดสอบยังมีผลต่อความคงทนในการจดจำเนื้อหาของผู้เรียน ด้วยแบบทดสอบจึงควรถามแบบเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน (ธีรวัฒน์ กัดมัน และคณะ, 2564)

แนวคิดเกี่ยวกับนิทาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ได้ระบุถึง ความสำคัญของนิทานว่า นิทานเป็นสิ่งที่มีค่าต่อชีวิตทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เพราะนอกจากนิทานจะช่วยให้เด็กมีความสุขสนุกสนานแล้วยังเป็นโลกแห่งจินตนาการที่สมบูรณ์แบบที่คอยช่วยถักทอสายใยความรัก

ความฝัน สานสัมพันธ์อันอบอุ่น ความละมุนละไมในกลุ่มสมาชิกของครอบครัว อีกทั้ง นิทานยังให้แง่คิด คติสอนใจ และปรัชญาชีวิตอันล้ำลึกแก่เด็ก นิทานมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็ก

นิทานในงานวิจัยนี้จัดอยู่ในประเภทอธิบายเหตุ (Explanatory tale) เป็นเรื่องอธิบายกำเนิดความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ กำเนิดของพืชใบพลูว่าเหตุใดจึงมีความสำคัญ เหตุใดจึงมีคุณค่า และเหตุใดจึงต้องมาทำความรู้จักเรียนรู้พืชใบพลู วิธีการเล่าเรื่องงานวิจัยนี้ได้ใช้การเล่าโดยใช้หนังสือ ประกอบการเล่า หมายถึง การใช้หนังสือที่มีภาพประกอบ การเล่านิทานประกอบภาพ หมายถึง การเล่านิทานประกอบภาพที่วาดเขียนด้วยมือ หรือภาพที่วาดจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การที่มีภาพสวย ๆ มาประกอบการเล่าเป็นการจูงใจให้เด็กเยาวชนติดตามเรื่องราวด้วยความอยากรู้ เด็กจะสนุกสนานมากขึ้น ถ้าในขณะที่ฟังเรื่องและดูภาพ ผู้เล่าจะกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นและร่วมสร้างจินตนาการให้กับนิทานที่เล่า (ธनिया สายคำลิ่ง, 2565)

แนวคิดและทฤษฎีการสร้างความพึงพอใจ

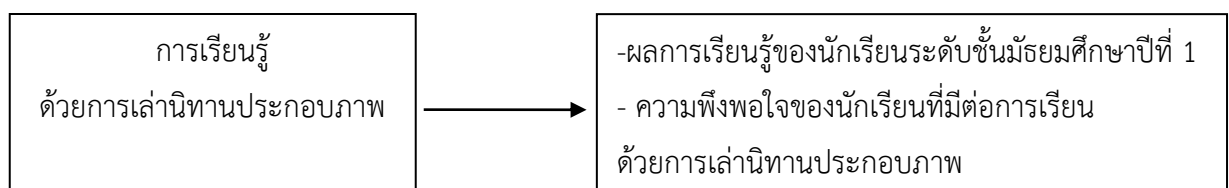
ความพึงพอใจในการเรียนมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ กิจกรรมจะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความคาดหวังทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามทฤษฎีสร้าง ความพึงพอใจของมาสโลว์ (Maslow, 1954) ซึ่งกล่าวว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนหรือผู้รับจะเกิดขึ้นได้เมื่อสอดคล้องกับความต้องการพื้นฐาน และครูในฐานะผู้สอนจะต้องคำนึงถึงการเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนด้วย ดังทฤษฎีการคาดหวังของวรูม (Vroom, 1970) ที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้ว่า บุคคลไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่จะทำการประเมิณผลที่จะเกิดขึ้น แล้วจึงดำเนินการปฏิบัติที่ตนคาดหวังไว้

ผลจากการนำแนวคิดดังกล่าวข้างต้นมาผสมผสานเข้าด้วยกันทำให้ผู้วิจัยสนใจใช้การเล่าเรื่องจากหนังสือนิทานประกอบภาพเพื่อเป็นการจูงใจผู้เรียนตามแนวคิดทฤษฎีการคาดหวังของวรูม (Vroom, 1970) และมาสโลว์ (Maslow, 1954) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการเรียนรู้ดีขึ้น และมีความตระหนักในคุณค่าของใบพลูในท้องถิ่นที่ต่อเนื่องยั่งยืน ดังสมมติฐานและกรอบแนวคิดข้างนี้

สมมติฐาน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการเล่านิทานประกอบภาพมีค่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาเกี่ยวกับการใช้หนังสือนิทานภาพที่ช่วยในการสร้างความตระหนักรู้ในคุณค่าของพืชใบพลู โดยการใช้การเล่านิทานประกอบภาพ เรื่อง ครอบครัวยุคใหม่ เป็นหนังสือนิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ รายละเอียดประกอบด้วย 1) เนื้อหาคุณค่ามิติทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับใบพลู ได้แก่ ประเพณี พิธีกรรมความเชื่อ ค่านิยม ศาสนา การดำรงชีวิต 2) คุณประโยชน์ของพืชใบพลูมิติทางการแพทย์พืชสมุนไพรรักษาโรคและมิติทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การสร้างรายได้ประสิทธิผลของการเรียนรู้ในคุณค่าพืชใบพลูด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ พิจารณาจาก คะแนนการเรียนรู้จากการใช้แบบวัดการเรียนรู้ก่อนและหลังการรับรู้ด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ

ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งเพศชายและเพศหญิง โรงเรียนจะโหนดพิทยาคม ตำบลจะโหนด อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (เพศชาย 15 คน และเพศหญิง 15 คน)

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ

ระยะเวลาในการศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นิทานประกอบภาพ เรื่อง ครอบครัวยุคใหม่ จำนวน 1 เล่ม มี 24 หน้า ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2565
2. แบบทดสอบวัดผลความรู้ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อคำถาม
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 3 ระดับ มี 5 ข้อคำถาม

การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลความรู้ทางการเรียนโดยใช้นิทานประกอบภาพ สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้ ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ด้านคุณค่าและประโยชน์พืชใบพลูเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก เพื่อนำไปจัดทำเป็นแบบทดสอบวัดความรู้ก่อน-หลังเรียน แบบทดสอบผ่านเกณฑ์การประเมินความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.60 - 1.00 มีการตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 ทดลองใช้กับนักเรียน 1 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ครั้งที่ 2 ทดลองใช้กับนักเรียน 3 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อแก้ไขปรับปรุง ครั้งที่ 3 ทดลองใช้กับนักเรียน 10 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เกิดความถูกต้อง

แบบสอบถามความพึงพอใจ มีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้ ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและเอกสารที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ข้อ ชนิด 3 ตัวเลือก โดยมีระดับ มาก ปานกลาง น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50, 1.51-2.50 และ 1.00-1.50) นำแบบสอบถามความพึงพอใจประเมินความสอดคล้อง (IOC) มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.60-1.00

ขั้นตอนการดำเนินการ

ก่อนการเล่าเรื่องจากนิทานภาพประกอบให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลความรู้ทางการเรียน เพื่อเป็นการเก็บคะแนน pre-test จากนั้นจึงให้ครูเล่านิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้กลุ่มตัวอย่างฟัง ระหว่างที่ครูเล่านิทาน ผู้วิจัยจะบันทึกความสนใจของนักเรียนขณะฟังนิทาน และหลังจากการเล่านิทานผู้วิจัยจะให้ กลุ่มตัวอย่างทำแบบแบบทดสอบวัดผลความรู้ทางการเรียน เพื่อเก็บคะแนน post-test และทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้นิทานประกอบภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติเชิงพรรณนาอธิบายข้อมูลทั่วไปโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ที่ได้จากการเรียนโดยใช้นิทานประกอบภาพของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังโดยใช้ Dependent Sample t-test

ผลการวิจัย

ผลของการเรียนรู้คุณค่าของพืชใบพลูด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้เรียนด้วยการเล่านิทานประกอบภาพมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (\bar{X} = 1.73, S.D. = 0.64) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (\bar{X} = 4.76, S.D. = 0.45) และค่า t-test เท่ากับ -20.994 ค่า Sig. มีค่า 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการเล่านิทานประกอบภาพมีความรู้ด้านคุณค่าและประโยชน์พืชใบพลูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเรียนรู้คุณค่าของพืชใบพลูด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ ก่อนและหลังการเรียนรู้

คะแนนของแบบทดสอบวัดผลความรู้ทางการเรียน	n	\bar{X}	S.D.	t-test	Sig.
ก่อนเรียน	30	1.73	0.64	-20.994**	0.00
หลังเรียน	30	4.76	0.45		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ เรื่อง “ครอบครัวใบพลู” พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการสอนด้วยการนิทานประกอบภาพโดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก (\bar{X} = 2.96, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านเนื้อหาของนิทานมีความสนุก และด้านความคมชัดของภาพมองเห็นชัดเจน มีความพึงพอใจมากที่สุด (\bar{X} = 3.00, S.D. = 0.00) รองลงมา คือ สีสันทาสวยงาม ขนาดอักษร และน้ำเสียงในการเล่านิทาน มีความน่าสนใจ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.เนื้อหา	3.00	0.00	มาก
2.ความคมชัดของภาพชัดเจน	3.00	0.00	มาก
3.สีสันทาสวยงาม	2.85	0.35	มาก
4.ขนาดอักษร	2.94	0.26	มาก
5.น้ำเสียงในการเล่านิทาน	2.91	0.31	มาก
รวม	2.96	0.17	มาก

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้ ผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้เรียนด้วยการเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง “ครอบครัวใบพลู” หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้เรียนด้วยการเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง “ครอบครัวใบพลู” มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เนื้อหาของนิทานมีความสนุก ภาพคมชัดมองเห็นชัดเจน มีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา คือ สีสันทาสวยงาม ขนาดอักษร และน้ำเสียงในการเล่านิทาน มีความน่าสนใจ

อภิปรายผล จากการศึกษาที่พบว่า ความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจะโหนดพิทยาคม ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยการเล่านิทานประกอบภาพ เรื่อง “ครอบครัวใบพลู” นักเรียนจะได้รับรู้รายละเอียดครอบคลุมในหัวข้อ 1) ความสำคัญของพืชใบพลู 2) ประโยชน์ของการประกอบอาชีพปลูกพลู 3) ที่มาและชนิดของใบพลู 4) ลักษณะการปลูก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าคะแนนความก้าวหน้าของความรู้ในคุณค่าและประโยชน์พืชใบพลูสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน สอดคล้องดังที่ อาอีเซาะ อุซึ้ง และคณะ (2564); ยุวดี แก้วกันหา และคณะ (2561) ได้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้นิทาน

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า การสอนโดยใช้การเล่านิทานเป็นสื่อ นั้นทำให้ตรงต่อความต้องการ และตอบสนองต่อความสนใจและธรรมชาติของนักเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สูงขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อนิทานประกอบภาพอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกขณะร่วมกิจกรรมมีประสิทธิผลเป็นที่น่าพอใจ กล่าวได้ว่านิทานประกอบภาพ “ครอบครัวใบพลู” ทำให้นักเรียนมีความเปลี่ยนแปลงด้านการรับรู้และความรู้ในเรื่องคุณค่าและประโยชน์ของพืชใบพลู การใช้นิทานประกอบภาพจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการใช้ประกอบการสอนของครูในชั้นเรียนแก่เด็กนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการผลการวิจัยไปใช้

ผลของการใช้นิทานประกอบภาพมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถใช้สอนร่วมกับการเรียนการสอนรูปแบบอื่น จะทำให้มีการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้น เมื่อกระแสดความสนใจการเรียนรู้ในคุณค่าประโยชน์ของพืชใบพลูของนักเรียนได้รับความสนใจทางโรงเรียน ควรสร้างให้เป็นกระแสหลัก ตัวอย่างเช่น การก่อตั้งชมรมเกี่ยวกับการปลูกพืชใบพลูให้เป็นชมรมเลือกเสรีให้นักเรียนที่สนใจเรื่องการเกษตรได้เข้าร่วม เด็กนักเรียนจะได้เรียนรู้ลงมือปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการเกษตรที่หลากหลาย และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

พัฒนาต่อยอดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยนิทานอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ในด้านอาชีพ จัดระบบค่านิยมสร้างให้นักเรียนเห็นคุณค่าและลักษณะนิสัยการปลูกและอนุรักษ์พืชสมุนไพรในท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณี นานิล และกรวิภา สรรพกิจจำนง. (2565). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการสอนโดยใช้นิทาน AR ชุดคุณธรรมพื้นฐานสำหรับเด็กกับการสอนแบบปกติ. วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร, 7(5), 184-195.
- คงศักดิ์ วัฒนะโชติ และกิตติภักดิ์ วงศ์กระโชค. (2565). กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์พืชสมุนไพรของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี, 8(3), (41-52).

- จิราภา สุนันตะ, ศิริชัย หงษ์วิทยากร, นิกร มหาวัน และวิทยา ดวงธิดา. (2562). สถานการณ์คงอยู่ของหมาก พีชที่ใช้เป็น เครื่องในพิธีกรรมความเชื่อของล้านนา. ใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม(ประธาน), การประชุมวิชาการด้านการวางแผนภาคและเมือง (URPAS 2019) ครั้งที่ 7 ประจำปี 2562. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม
- จิรวรรณ ศรีหนูสุด และวนิษา ตีคำ. (2561). วัฒนธรรมหมาก:วิถีแห่งความสุขแบบพอเพียงของคนตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 37(6), (52-64).
- ชญาณิศ ปลื้มอุดม. (2557). ความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ (ปัญหาพิเศษปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ธนียา สายดำสิง. (2565). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นฐานร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะที่มีต่อความสามารถด้านการฟังและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ธีรวัฒน์ กัดมัน และภาสกร เรืองรอง. (2564). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามรูปแบบแนวคิดของกาเย่ รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางระกำวิทยศึกษ. วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 8(1), (33-45).
- ปิมปภา ร่วมสุข, ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์, นันทิยา ดวงกุ่มเมศ, และชนบพร วงศ์กาฬสินธุ์. (2558). การสร้างสื่อนิทานเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการคุณธรรมด้านความมีน้ำใจในเด็กปฐมวัย. Veridian E-Journal, 8(1), (903-922).
- ยุวดี แก้วกันหา และอรทัย อนุรักษ์วัฒน์. (2564). การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองโดยกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพ. ใน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (ประธาน), การประชุมวิชาการระดับชาติสำหรับนักศึกษา ครั้งที่ 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- ศุภศิริ บุญประเวศ. (2552). การพัฒนาหนังสือนิทาน เพื่อเพิ่มทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพฯ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ : กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

อาอีเซาะ อูเซ็ง, มุฮามัดสุไหมี เฮงยามา, และอับดุลรอแม สุหลง. (2564). ผลของการใช้นิทานเรื่องสั้นที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้อัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสาร อัล-ฮิกมะฮฺ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี, 11(22), (153-164).

Bloom, B.S., et al. (1956). A Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain. New York: Longman, Green Co.

Maslow, A. H. (1954). Motivation and Personality. New York: Harper & Row.

Vroom, V. H. (1970). Work and Motivation. New York: John Willey & son.

บุคลากรกรม

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจะโหลง (ผู้ให้สัมภาษณ์). เยาวลักษณ์ ตระกูลเมธี (ผู้สัมภาษณ์). องค์การบริหารส่วนตำบลจะโหลง อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. วันที่ 3 มีนาคม 2565.